

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Křížová 22, 603 00 Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-218/24-B
Sp. zn. ČŠIB-S-48/24-B

Název	Univerzitní mateřská škola Hrášek Mendelovy univerzity v Brně
Sídlo	Kohoutova 1550/11, 613 00 Brno
E-mail	hrasekms@mendelu.cz
IČO	71 342 338
Identifikátor	691 004 676
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Martina Schoříková Horáčková
Zřizovatel	Mendelova univerzita v Brně
Místo inspekční činnosti	Kohoutova 1550/11, Brno
Inspekční činnost na místě	29. 1. 2024 – 31. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b, c) a d) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání

Charakteristika

Škola vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“ nebo „škola“) a školní jídelny-výdejny na pracovišti Kohoutova 11. Poskytuje vzdělávání ve dvou věkově heterogenních třídách 43 dětem. Povinné předškolní vzdělávání plnilo 14 dětí, z toho dvě měly odklad povinné školní docházky. Dvě děti byly v době inspekční činnosti.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve vedení školy došlo od předchozí inspekční činnosti ke změně. Současná ředitelka působí ve škole od roku 2019. Za tuto poměrně krátkou dobu se jí podařilo vydat nový Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) a postupně aktualizovat veškerou dokumentaci školy. Řízení školy má promyšlené jako funkční celek pro poskytování předškolního vzdělávání na dobré úrovni. Ve škole je efektivně nastavený informační systém, umožňující všem aktérům vzájemnou okamžitou výměnu informací, operativní řešení vzniklých situací a plánování. Nastavený evaluační systém je přehledný, zatím se však nedaří efektivně pracovat se získanými poznatky, jak z hospitační činnosti, třídního hodnocení, tak i z pedagogické diagnostiky, při plánování vzdělávacích činností ve třídách. Ředitelka se zabývá profesním rozvojem všech zaměstnanců, ale málo k tomu v Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků využívá poznatky z hospitační činnosti. Výběr vzdělávacích aktivit pramení převážně ze zájmu učitelek. ČŠI doporučuje větší využití závěrů z jednání pedagogické rady k podrobnějšímu analyzování pedagogické problematiky (dosahování dílčích cílů, využití optimálních metod a forem práce, orientace ve správné terminologii předškolní pedagogiky, individualizace vzdělávání, předávání zkušeností ze vzdělávacích seminářů).

V době konání inspekční činnosti nebyly na požadované úrovni personální podmínky (50% nekvalifikovaných), což se negativně odráželo ve vzdělávacím procesu. Také nastavené překrývání přímé výchovné a vzdělávací práce spíše reagovalo na potřeby učitelek než zajištění potřebného osobního klidu a pohody dětí. Pozitivem v této situaci je zajištění specializovaných služeb (logopedie, diagnostika) ve spolupráci se speciální pedagožkou zaměstnanou na dohodu. Velkou pozornost škola věnuje oblasti bezpečnosti, což dokládá i velmi nízký počet úrazů. Škola klade důraz na zabezpečení vstupu do budovy, seznámení dětí s bezpečným chováním při všech akcích, proškolení zaměstnanců.

Velmi dobré materiální podmínky ve vnitřních i venkovních prostorách školy přispívají k zajištění předškolní vzdělávání. Hračky a didaktické pomůcky jsou dětem volně přístupné, což přirozeně podporuje jejich samostatnost. Školní zahrada byla vybudovaná v předchozím roce a vybavena moderními a funkčními hracími prvky pro rozvoj hrubé motoriky a podporu environmentálního vzdělávání. Finanční podmínky školy umožňují zajistit pestré předškolní vzdělávání. Vzdělávací nabídka školy je obohacena o aktivity ve spolupráci s dalšími partnery ve vzdělávání (Lemur – lyžování, Městská policie, Dům přírody, Lipka, Centrum dopravní výchovy AMAWET, knihovna J. Mahena, atd.). Základem je spolupráce s místní základní školou pro zajištění bezproblémového přechodu od předškolního k základnímu vzdělávání. Velmi podstatná je otevřená komunikace se zákonnými zástupci při konzultacích a společenských akcích, které škola pořádá. Na základě smlouvy o školním stravování s mensou Mendelovy univerzity je pro děti pravidelně do jídelniček zařazováno ovoce a zelenina a patřičná pozornost je věnovaná také zajištění pitného režimu. Výše uvedené přispívá k vytváření vhodných stravovacích návyků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání v MŠ nekorespondoval s prezentovanými vzdělávacími cíli stanovenými ve ŠVP PV, zvláště s preferováním rozvoje osobnosti každého dítěte a vytvoření vzdělávací nabídky, vzbuzující touhu po poznání. Pedagogický způsob vedení dětí nepodporoval jejich aktivní spoluúčast, samostatné rozhodování a sebeuvědomění a nerespektoval v plné míře úroveň jejich rozvoje. Nedostatečné povědomí o trendech v předškolním vzdělávání v práci některých učitelek nevedlo ke komplexnímu přístupu při rozvíjení klíčových kompetencí. V organizaci vzdělávacích aktivit převažovalo frontální vedení bez odpovídající diferenciací vzhledem k individuálním potřebám a schopnostem dětí a méně byly využívány účinné metody a formy práce. Učitelky neuplatňovaly metody prožitkového, kooperativního a problémového učení. Přestože škola měla velmi podrobně zpracovanou pedagogickou diagnostiku včetně graficky ztvárněných výstupů, nevyužívala je k sestavení individualizované vzdělávací nabídky, potřebné pro osobní rozvoj dětí. Ten také nepodporovala málo rozmanitá vzdělávací nabídka, orientovaná na práci u stolečků. Didaktický styl vzdělávání byl založen ponejvíce na verbálním vedení formou poučování a vysvětlování. Učitelky málo využívaly názornosti, zahlcovaly děti informacemi a poskytovaly minimum příležitostí a prostoru k samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací. U nejstarších dětí sice zavedly jejich přípravu na přechod do základního vzdělávání, zadávané úkoly, ale ne vždy diferencovaly podle jejich osobních rozvojových možností a schopností.

K efektivitě vzdělávání v obou třídách nepřispívala ani organizace dne, kdy byly všechny děti v jedné třídě až do dopolední svačiny. Potom odešly do své kmenové třídy a po svačině následovala řízená činnost v délce 45 minut vedená frontální formou a metodou předávání hotových informací. Psychohygienické podmínky byly negativně ovlivněny délkou řízených činností, které nebyly přirozeně provázány se spontánními aktivitami. Způsob komunikace s dětmi nebyl u všech učitelek vedený partnersky tzv. „z očí do očí“ a empaticky. Podoba vzdělávání v dopoledních hodinách vedla děti k pasivitě a menšímu zájmu o nabízené aktivity. Na konci dopoledních aktivit byly děti vyzvány k hodnocení pomocí „semaforu“. Tímto hodnocením vyjadřovaly libost, či nelibost s předchozími činnostmi. Hodnocení však nevedlo k posouzení osobního vývoje jednotlivých dětí. Většina učitelek nevyužívala povzbuzujícím způsobem situace vzniklé při spontánních činnostech a přirozeně nezapojovala pozitivní hodnocení k jejich rozvíjení.

Pozitivem školy bylo vedení dětí k samostatnosti v oblasti stravování, osobní hygieny a sebeobsluhy, respektování individuální potřeby spánku a odpočinku v dopoledních hodinách. Děti si mohly po uplynutí určité doby na lehátku prohlížet knížky nebo vstát a zvolit si klidové hry u stolečků. Při pobytu venku učitelky dodržovaly s ohledem na klimatické podmínky vhodnou dobu, ale nevyužívaly ji pro vzdělávání dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

MŠ má vytvořený systém evaluace, v němž hodnotí podmínky, průběh i výsledky vzdělávání a v případě potřeby spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

V rámci získávání informací o rozvoji jednotlivých dětí se učitelky opírají o elektronický diagnostický nástroj, jehož využívání však vykazuje určitou formálnost. Konkrétní skutečnosti sice speciální pedagožka zaznamenává, učitelky je však ne vždy dokáží vyhodnotit a navrhnout jasné následné postupy, aplikovatelné v plánování osobnostně pojatého vzdělávání. Dalším stupněm evaluačního celku je hodnocení na konci školního roku, které se však málo věnuje úspěšnosti postupů dosahování očekávaných výstupů a více se zabývá

klimatem třídy. Určitou formálnost vykazuje dle záznamů a následného plánování i kontrolní a hospitační činnost se všeobecně stanovenými cíli a bez konkrétního zhodnocení. Hodnocení se na žádném stupni nevěnuje efektivnosti a vhodnosti užitých metod a forem předškolního vzdělávání.

I přes výše uvedené nedostatky výsledky vzdělávání většiny dětí v povinném roce předškolního vzdělávání byly na úrovni potřebné k úspěšnému přechodu k základnímu vzdělávání. Děti měly dostatečné množství i úroveň vědomostí, rozvinutou jemnou motoriku, uměly se soustředit na určitou dobu, postupovat podle pokynů a pracovat bez pomoci dospělých. Měly osvojeny početní představy a poznávaly některé číslice. Byly pohybově zdatné, vytrvalé a hbité, dokázaly koordinovat své pohyby v rytmu hudby, v rámci pohybových her i na základě instrukcí dospělého. Uplatňovaly svoji představivost při stavbách náročnějších konstrukcí z různých typů stavebnic. Grafomotorické dovednosti byly u většiny dětí na dobré úrovni. Měly upevněny stravovací návyky, byly samostatné v sebeobsluze při stolování, uplatňovaly vhodné kulturní návyky a dovednosti, běžně používaly příbor. Přiměřeně samostatné byly děti též při hygieně a oblékání, v případě potřeby uměly požádat dospělého o pomoc.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy 2019
- Vybudování školní zahrady 2022-2023
- Přetrvávají nedostatky v organizaci a průběhu vzdělávání

Slabé stránky

- Organizace vzdělávání - spojení tříd až do dopolední svačinky nezohledňuje potřebu známého prostředí pro pocit klidu a bezpečí a není optimální pro realizaci kvalitního vzdělávání. (1.4)
- Nedostatečné hodnocení vzdělávacího procesu směrem k dosažení vytyčených cílů a účinnosti užitých metod a forem vzdělávání. (2.1)
- Některé učitelky nesplňují požadavky na odbornou kvalifikaci, a to má negativní dopad na úroveň vzdělávání. (3.1)
- Pedagogové při přípravě vzdělávací nabídky nevycházejí z poznatků o specifických potřebách dětí a z jejich vývojových předpokladů. (4.1)
- Vzdělávací nabídka a užití metody vzdělávání nejsou dostatečně promyšlené, převažují frontální práce v dlouhém časovém úseku (4.2)
- Nedostatečné využívání pedagogické diagnostiky pro individualizaci vzdělávání (4.3)
- Vzdělávací nabídka není dostatečně přizpůsobena potřebám a možnostem jednotlivých dětí. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti

- Nastavit organizaci dne ve prospěch osobního klidu a pohody dětí.
- Zefektivnit evaluační systém směrem k hodnocení využívání vhodných metod a forem práce.
- Při přípravě vzdělávací nabídky dbát na strukturu třídy, výstupy z pedagogické diagnostiky. Zaměřit se na jejich cílené využívání při tvorbě individualizované vzdělávací nabídky.
- Stanovit si jasné a konkrétní cíle hospitační činnosti a využívat závěry k plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Hospitační činnost zaměřit na zjišťování účinnosti použitých metod a forem a individualizaci vzdělávací nabídky.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Budulínku, dej mi hrášku“ č. j.: 78/2021 platný od 1.9.2021
2. Školní řád mateřské školy č. j.: 117/2023 SŘ s účinností od 1. 9. 2023
3. Dohody o školní docházce, platné v aktuálním školním roce, s informací o vydání a obsahu školního řádu - podepsané zákonnými zástupci dětí (vzorek)
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, údaje platné ke dni 21. 12. 2023
5. Školní matrika
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, osvědčení z jejich dalšího vzdělávání, Rozpis přímé pedagogické činnosti
7. Plánování: Třídní vzdělávací plány, Roční plán, Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, Plán hospitační a kontrolní činnosti, Plán adaptace začínající učitelky na dva roky
8. Hodnocení: Adaptační dotazník, Pedagogická diagnostika, Hospitační záznamy, Autoevaluační dotazník pedagogické pracovnice, Hodnocení školního roku jednotlivých tříd

9. Zápisy z jednání pedagogické rady od školního roku 2022/2023, 2023/2024
10. Třídní knihy a přehledy docházky vedené v aktuálním školním roce 2023/2024
11. Dokumentace vedená pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
12. Inspekční zpráva Čj. ČŠIB-2016/14-B
13. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek a BOZ.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Marcela Havlíčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

V Brně 12. února 2024